

MOR ODANIN GİZİ

*Benden zarar gelmez
Kovanındaki arıya
Yuvasındaki kuşa;
Ben kendi halimde yaşarım
Şapkamın altında.
Sebepsiz gülüşüm caddelerde
Memnuniyetimden;
Ve bu çılgınlık delicesine
İçimden geliyor.
Dilsiz değilim susamam
Öyle ölümler gibi
Bu güzel dünyanın ortasında (Rüştü Onur).*

Roman içinde roman olabilir mi?

Peki hangisi düş, hangisi gerçek nasıl anlayacağız?

Herkes kendi yaşamının roman olabileceğini düşünürken Nafile Nine sanmanın ötesine geçip kendi romanını yaşıyor olabilir mi?

Seksenli yaşlarının sonundaki Nafile Nine gerçekten otuz yaşına dönmüş olabilir mi?

Meslek yaşamına Türkçe öğretmeni olarak başlayan Hidayet Karakuş, şiir, roman, radyo oyunu gibi yazın alanının pek çok dalında yapıt vermiştir. Yazarın, on iki yaş ve üzerindeki çocuklara seslenen Mor Odanın Gizi adlı yapıtı 2014 yılında Bilgi Yayınevi tarafından yayımlanmıştır.

Adı Umut... Ama umutlarını yitirmiş, ruhsal çöküntünün eşiğinde... Ailesinin elinden bir şey gelmiyor (Karakuş,2014). Umut üniversite eğitimini bitirip işsizler ordusuna yeni katılmış bir genç. İçinde bulunduğu açmazdan bir türlü çıkamaz ve iç dünyasına kapanır. Seksen altı yaşındaki babaannesi Nafile Hanım'ın uzattığı el, Umut'a değişimin kapısını aralar...

Nafile Hanım torunu Umut'a iş olanağı sağlayabilmek, onu içinde bulunduğu sıkıntıdan uzaklaştırabilmek için birlikte kitap yazmayı önerir. Nafile Hanım'ın düşlerinde yarattığı öyküye, torunu Umut ve Eda da ortak olur ve düş dünyalarını öyküye yansıtırlar. Roman içindeki romanda olay seksen altı yaşındaki Nafile Hanım'ın kalçasını kırması ile başlar. Kurtuluşu zor görünen Nafile Hanım mor renkli, uzay aracına benzeyen sağaltım odasına alınır. Haftalar sonra seksen altı yaşında girdiği odadan, Tanrı parçacığı sayesinde otuz yaşında çıkar.

Nafile Hanım dışarı çıktığında yeni bir yaşama doğar. Peki şimdi ne olacak? Seksen altı yıllık deneyimlerinden yararlanabilecek mi, yüreği seksen altı yıllık duygularını taşıyabilecek mi?

Yeniden umutları olacak mı? Yeniden âşık olabilecek mi? Kendinden yaşlı oğulları ve gelinleri ile ilişkileri nasıl olacak? Bu bir şans mı şansızlık mı olacak onun için? (Karakuş, 2014:132)

Nafile Hanım'ın belleğini saran sorular okuru da çevreleyerek onları, bu düşsel serüvene ortak eder. Yirmili yaşlarında bir genç (Umut), sınav stresi yaşayan genç kız (Eda), yaşamını çocuklarına adanmış anne-baba, ömrünün sonuna yaklaşmış babaanne (Nafile Hanım) ve tıp doktorlarından oluşan karakterler yapıtın karakter çerçevesini oluşturmaktadır. Nafile Hanım'ın geçmişine ilişkin verilen bilgiler ile bugün sahip olduğu temel özellikler arasında yer alan çelişkiler ve Umut'un geçirdiği bazı değişimlerin rastlantıya bırakılması yapıtın inandırıcılığını olumsuz yönde etkilemektedir. Bunun yanı sıra Umut ve Eda'nın sahip olduğu özellikler, genç okuru olumlu yönde etkileyebilir ve onlarla özdeşim kurmalarına olanak sağlayabilir.

Romanın her bir bölümü, yaşanacak olay ile ilişkili bir şiir ile başlar, yazar anlatı içinde sık sık başka yazarların yapıtlarının adına yer verir. Bu durumun okuru, yazına karşı duyarlı kılabileceği, okura sonraki okumaları için nitelikli yapıt önerileri sunduğu söylenebilir.

Mor Odanın Gizi, okura Türkçe'nin anlatım olanaklarını sezdirenen akıcı ve duru bir anlatıma sahiptir. Karakuş'un yapıtında sergilediği dil duyarlılığı, Türkçe sözcükleri yeğlemesi, hem Türkçe ile başka dillerden sözcüklere gereksinim duyulmaksızın yazınsal yapıtlar verilebileceğini sezdirmekte hem de okurda anadiline yönelik duyarlık oluşmasına olanak sağlamaktadır.

Yapıtta yer alan yer, zaman ve anlatıcı tutarsızlıkları kurgusal bir sorun olarak karşımıza çıksa da fantastik bir öyküyü içinde barındıran yapıtın seslendiği yaş grubunun okuma kültürüne katkı sağlayacağı söylenebilir. Nafile Nine'nin anlattıklarının düş mü gerçek mi olduğunu, gençleşip gençleşemeyeceğinizi siz de merak etmiyor musunuz? Mor Odanın Gizi'nin sayfalarını aralamaya ne dersiniz?

Demet GÜLÇİÇEK ESEN
EKT/GSE Araştırma Görevlisi
dgesen@ankara.edu.tr